Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2024/5753

17.10.2024

P9_TA(2024)0019

# Kvicksilver: tandamalgam och andra produkter med kvicksilver tillsatt som omfattas av tillverknings-, import- och exportrestriktioner

**Europaparlamentets ändringar antagna den 17 januari 2024 av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver vad gäller tandamalgam och andra produkter med kvicksilver tillsatt som omfattas av tillverknings-, import- och exportrestriktioner (COM(2023)0395 – C9-0309/2023 – 2023/0272(COD))** [1]

**(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)**

(C/2024/5753)

**Ändring 1**

**Förslag till förordning**

**Skäl 1a (nytt)**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***1a. Kvicksilver är en kemikalie av global betydelse för miljön på grund av att det färdas över långa sträckor i atmosfären, är långlivat när det släppts ut av människan i miljön och har förmåga att bioackumuleras i ekosystemen. Kvicksilver har även betydande negativa effekter på människors hälsa och förs över från modern till barnet genom moderkakan eller genom amning. Kvicksilverföroreningar i miljön kan vara resultatet av mänsklig verksamhet, bland annat otillräcklig hantering av kvicksilveravfall, kremering eller inkorrekt införande av obligatoriska avskiljare i tandvårdsinrättningar.*** |

**Ändring 2**

**Förslag till förordning**

**Skäl 4**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| (4) Med tanke på tillgången till kvicksilverfria alternativ är det lämpligt att förbjuda användning av tandamalgam för tandvårdsbehandlingar för alla invånare, samtidigt som möjligheten att använda tandamalgam bibehålls för patienter med särskilda medicinska behov. För att förhindra att tandamalgam som är förbjudet på unionsmarknaden tillverkas för export från unionen är det nödvändigt att förbjuda tillverkning och export av tandamalgam. Artikel 10 i förordning (EU) 2017/852 bör därför ändras i enlighet med detta. | (4) Med tanke på tillgången till kvicksilverfria alternativ***, alternativa materials ekonomiska överkomlighet och den pågående övergången till kvicksilverfria fyllningar i många medlemsstater*** är det lämpligt att förbjuda användning av tandamalgam för tandvårdsbehandlingar för alla invånare, samtidigt som möjligheten att använda tandamalgam bibehålls för patienter med särskilda medicinska behov. ***Övergången till kvicksilverfria alternativ till tandfyllningar har redan gått framåt i många medlemsstater, vilket tydliggör att ett sådant*** |

[1] Ärendet återförvisades för interinstitutionella förhandlingar till det ansvariga utskottet, i enlighet med artikel 59.4 fjärde stycket i arbetsordningen (A9-0002/2024).

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***förbud är både möjligt och välbehövligt som ett kostnadseffektivt sätt att förhindra ytterligare kvicksilverföroreningar.*** För att förhindra att tandamalgam som är förbjudet på unionsmarknaden tillverkas för export från unionen är det nödvändigt att förbjuda tillverkning och export av tandamalgam. Artikel 10 i förordning (EU) 2017/852 bör därför ändras i enlighet med detta. |

**Ändring 3**

**Förslag till förordning**

**Skäl 4a (nytt)**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***(4a) Krematorier är en betydande källa till kvicksilverutsläpp i atmosfären, och även med en utfasning av tandamalgam kommer krematorier att fortsätta att bidra till kvicksilverföroreningarna i luft, vatten och mark. Det är därför nödvändigt att samla in information om åtgärder som genomförts i medlemsstaterna och att utarbeta riktlinjer för krematorier för att förebygga föroreningar på lämpligt sätt och begränsa inverkan på miljön och människors hälsa.*** |

**Ändring 16**

**Förslag till förordning**

**Skäl 4b (nytt)**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***(4b) För att begränsa de socioekonomiska konsekvenserna av en övergång till kvicksilverfria fyllningar vad gäller tandvårdskostnaderna för patienter och tandläkare bör medlemsstaterna sträva efter att säkerställa att lämplig ekonomisk ersättning görs tillgänglig för kvicksilverfria alternativ. Utfasningen av tandamalgam bör vid behov åtföljas av fortbildning för tandläkare för att de ska kunna anpassa sig till ny teknik.*** |

**Ändring 4**

**Förslag till förordning**

**Skäl 5**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| (5) Genom artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU ([44])förbjuds utsläppande på unionsmarknaden och import till unionen av viss elektrisk och elektronisk utrustning som innehåller kvicksilver. I bilaga III till det direktivet förtecknas bland annat vissa lampor med kvicksilver tillsatt som är undantagna från förbudet fram till de datum som anges där. Detta undantag upphörde att gälla redan den 13 april 2016 för icke-linjära halofosfatlampor ***och det kommer att upphöra att gälla*** den 24 februari 2023 ***eller den 24 februari 2027*** för vissa lysrörslampor***,*** linjära lysrör ***och högtrycksnatriumlampor*** för allmänna belysningsändamål ***samt för icke-linjära trebandslysrör***. Dessutom förtecknas vissa linjära lysrör för allmänna belysningsändamål för ett framtida förbud i beslut MC-4/3 som antogs vid det fjärde mötet den 21–25 mars 2022 i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver ([45]). Det beslutet fick stöd av unionen genom rådets beslut (EU) 2022/549 ([46]). Eftersom vissa av dessa lampor för närvarande inte omfattas av del A i bilaga II till förordning (EU) 2017/852 bör de, för att skapa enhetlighet, införas i bilagan för att förbjuda tillverkning och export av dem från och med de datum de datum som anges i bilaga III till direktiv 2011/65/EU och de mest ambitiösa datumen i beslut MC-4/3. | (5) Genom artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU ([44])förbjuds utsläppande på unionsmarknaden och import till unionen av viss elektrisk och elektronisk utrustning som innehåller kvicksilver. I bilaga III till det direktivet förtecknas bland annat vissa lampor med kvicksilver tillsatt som är undantagna från förbudet fram till de datum som anges där. Detta undantag upphörde att gälla redan den 13 april 2016 för icke-linjära halofosfatlampor***,*** den 24 februari 2023 för vissa lysrörslampor ***och den 24 augusti 2023 för*** linjära lysrör för allmänna belysningsändamål. ***För icke-linjära trebandslysrör upphör undantaget den 24 februari 2025. Undantaget för de flesta högtrycksnatriumlampor för allmänna belysningsändamål med förbättrat färgindex upphörde den 24 februari 2023, och undantaget för de övriga, liksom för andra högtrycks-natriumlampor för allmänna belysningsändamål, upphör den 24 februari 2025.*** Dessutom förtecknas vissa linjära lysrör för allmänna belysningsändamål för ett framtida förbud i beslut MC-4/3 som antogs vid det fjärde mötet den 25 mars 2022–25 mars 2022 i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver ([45]). Det beslutet fick stöd av unionen genom rådets beslut (EU) 2022/549 ([46]). ***Eftersom det är lämpligt att så snart som möjligt förbjuda export från unionen av de lampor med tillsatt kvicksilver som finns kvar och*** eftersom vissa av dessa lampor för närvarande inte omfattas av del A i bilaga II till förordning (EU) 2017/852 bör de, för att skapa enhetlighet, införas i bilagan för att förbjuda tillverkning och export av dem från och med de datum de datum som anges i bilaga III till direktiv 2011/65/EU och de mest ambitiösa datumen i beslut MC-4/3. ***Dessutom kan betydande sidovinster uppnås genom att exporten av lampor med tillsatt kvicksilver fasas ut så snart som möjligt, med tanke på att kvicksilverfria alternativ är mer energieffektiva och därför skulle hindra åtskilliga ton koldioxid från att släppas ut.*** |
| ([44]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (EUT L 174, 1.7.2011). | ([44]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (EUT L 174, 1.7.2011). |
| ([45]) Rådets beslut (EU) 2022/549 av den 17 mars 2022 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid den andra delen av det fjärde mötet i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver vad gäller antagandet av ett beslut om ändring av bilagorna A och B till den konventionen (EUT L 107, 6.4.2022, s. 78). | ([45]) Rådets beslut (EU) 2022/549 av den 17 mars 2022 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid den andra delen av det fjärde mötet i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver vad gäller antagandet av ett beslut om ändring av bilagorna A och B till den konventionen (EUT L 107, 6.4.2022, s. 78). |

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| ([46]) Rådets beslut (EU) 2022/549 av den 17 mars 2022 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid den andra delen av det fjärde mötet i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver vad gäller antagandet av ett beslut om ändring av bilagorna A och B till den konventionen (EUT L 107, 6.4.2022, s. 78). | ([46]) Rådets beslut (EU) 2022/549 av den 17 mars 2022 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid den andra delen av det fjärde mötet i partskonferensen för Minamatakonventionen om kvicksilver vad gäller antagandet av ett beslut om ändring av bilagorna A och B till den konventionen (EUT L 107, 6.4.2022, s. 78). |

**Ändring 5**

**Förslag till förordning**

**Skäl 5a (nytt)**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***(5a) Mot bakgrund av de skadliga effekter som kvicksilver och kvicksilverföreningar har för människors hälsa och miljön bör exponeringen och utsläppen minimeras ytterligare så mycket som möjligt. Nya rapporter visar att europeiska företag tillverkar och exporterar kvicksilverföreningar som används för otillåtna ändamål, särskilt i kosmetika. Därför bör kommissionen rapportera om genomförandet och tillämpningen av Minamatakonventionen, särskilt vad gäller användningen av kvicksilver och kvicksilverföreningar i kosmetika samt tillverkningen, importen och exporten av kvicksilver och kvicksilverföreningar för otillåtna användningar. Kommissionen bör ytterligare bedöma den återstående användningen av kvicksilver, exempelvis vid porositetsmätning, i fyrar och i vacciner, samt behovet av att ändra förteckningen över stora avfallskällor och vid behov föreslå åtgärder för att fasa ut sådan användning och reglera tillverkningen, importen och exporten för sådana ändamål.*** |

**Ändring 6**

**Förslag till förordning**

**Skäl 5b (nytt)**

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***(5b) Avsaknaden av ordentliga insamlingssystem för produkter med tillsatt kvicksilver i icke-elektroniskt och elektroniskt avfall gör att det fortsatt förekommer sekundära kvicksilverutsläpp från deponier och avfallsförbränningsanläggningar, och därför behöver produkterna samlas in separat och på ett miljöriktigt sätt.*** |

**Ändring 7**

**Förslag till förordning**

**Artikel 1 – stycke 1 – led 1 – led a**

Förordning (EU) 2017/852

Artikel 10 – punkt 2a

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| 2a. Från och med den 1 januari 2025 får tandamalgam inte användas vid tandvårdsbehandlingar av någon invånare, såvida inte tandläkaren bedömer att det är absolut nödvändigt på grund av patientens särskilda medicinska behov. | 2a. Från och med den 1 januari 2025 får tandamalgam inte användas vid tandvårdsbehandlingar av någon invånare, såvida inte tandläkaren bedömer att det är absolut nödvändigt på grund av särskilda***, vederbörligen motiverade*** medicinska behov hos patienten. |

**Ändring 8**

**Förslag till förordning**

**Artikel 1 – led 1a (nytt)**

Förordning (EU) 2017/852

Artikel 11 – stycke 1a (nytt)

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***1a. I artikel 11 ska följande stycke läggas till:*** <br><br> ***”Produkter med tillsatt kvicksilver som fortfarande är i omlopp och som inte längre kan användas ska betraktas som avfall och ska samlas in separat och på ett miljöriktigt sätt.”*** |

**Ändring 9**

**Förslag till förordning**

**Artikel 1 – led 1b (nytt)**

Förordning (EU) 2017/852

Artikel 18 – punkt 3a (ny)

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***1b. I artikel 18 ska följande punkt läggas till:*** <br><br> ***”3a. Senast den 30 juni 2024, och därefter vartannat år, ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om planerade och genomförda åtgärder för att minska kvicksilverutsläppen från krematorier.*** |

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***Kommissionen ska göra uppgifterna om de åtgärder som medlemsstaterna rapporterat in i enlighet med första stycket allmänt tillgängliga."*** |

**Ändring 10**

**Förslag till förordning**

**Artikel 1 – led 1c (nytt)**

Förordning (EU) 2017/852

Artikel 19 – punkt 1a (ny)

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***1c. I artikel 19 ska följande punkt läggas till:***<br><br>***"1a. Senast den 31 december 2025 ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om minskningen av kvicksilverutsläppen från krematorier på grundval av den rapportering som avses i artikel 18.3a och vid behov utarbeta riktlinjer om reduktionsteknik för kontroll och minskning av kvicksilverutsläpp från krematorier, med beaktande av befintliga riktlinjer."*** |

**Ändring 11**

**Förslag till förordning**

**Artikel 1 – led 1d (nytt)**

Förordning (EU) 2017/852

Artikel 19 – punkt 2a (ny)

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***1d. I artikel 19 ska följande punkt läggas till:***<br><br>***"2a. Senast den 30 juni 2026 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en bedömning av möjligheten att senast 2030 upphäva de undantag för användningen av tandamalgam som avses i artikel 10. Rapporten ska även redogöra för hälsokonsekvenserna för patienter i allmänhet och för patienter som är beroende av amalgamfyllningar.*** |

| *Kommissionens förslag* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***Kommissionen ska vid behov föreslå åtgärder tillsammans med sin rapport enligt första stycket.*** |
| | ***Senast den 31 december 2026 ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om*** |
| | ***a) genomförandet och tillämpningen av konventionen, bland annat vad gäller konventionsparternas utfasning av kvicksilver i kosmetika senast 2025 samt kontrollen och elimineringen av tillverkning, import och export av kvicksilverföreningar för otillåtna användningar inom unionen och globalt,*** |
| | ***b) behovet av att fasa ut den återstående kvicksilveranvändningen, t.ex. i fyrar och vid porositetsmätning,*** |
| | ***c) nödvändigheten av att utvidga förteckningen över kvicksilveravfallskällor enligt artikel 11.*** |
| | ***Kommissionen ska tillsammans med sin rapport enligt tredje stycket i denna punkt vid behov föreslå åtgärder, såsom en översyn av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012*** [1a] ***och begränsningar av exporten av kvicksilveramidoklorid (HgNH2Cl).*** |
| | ***[1a] Europaparlamentets och rådets förordning(EU) nr 649/2012 av den 4 juli 2012 om export och import av farliga kemikalier (EUT L 201 27.7.2012, s. 60).”*** |

**Ändring 12**

**Förslag till förordning**

**Artikel 1 – led 1e (nytt)**

Förordning (EU) 2017/852

Artikel 19 – punkt 3

| *Nuvarande lydelse* | *Ändring* |
|---|---|
| | ***1e. I artikel 19 ska punkt 3 ersättas med följande:*** |
| 3. Kommissionen ska, vid behov, lägga fram ett lagstiftningsförslag tillsammans med de rapporter som avses i ***punkterna 1 och 2***. | ”3. Kommissionen ska, vid behov, lägga fram ett lagstiftningsförslag tillsammans med de rapporter som avses i ***denna artikel***.” |

**Ändring 13**

**Förslag till förordning**

**Bilaga – led 1 – led 2**

Förordning (EU) 2017/852

Bilaga II – del A – post 4a

| | | |
|---|---|---|
| *Kommissionens förslag* | | |
| ”4a. | Linjära trebandslysrör för allmänna belysningsändamål som inte omfattas av punkt 4.a. | ***31.12.2027*** |
| *Ändring* | | |
| ”4a. | Linjära trebandslysrör för allmänna belysningsändamål som inte omfattas av punkt 4.a. | ***31.12.2025*** |

**Ändring 14**

**Förslag till förordning**

**Bilaga – led 1 – led 2**

Förordning (EU) 2017/852

Bilaga II – del A – post 4c

| | | |
|---|---|---|
| *Kommissionens förslag* | | |
| 4c. | Icke-linjära trebandslysrör. | ***31.12.2027*** |
| *Ändring* | | |
| 4c. | Icke-linjära trebandslysrör. | ***31.12.2025*** |

**Ändring 15**

**Förslag till förordning**

**Bilaga – led 1 – led 3**

Förordning (EU) 2017/852

Bilaga II – del A – post 5a

| | | |
|---|---|---|
| *Kommissionens förslag* | | |
| 5a. | Högtryckskvicksilverlampor (HPS) för allmänna belysningsändamål | 31.12.2025 |

| | | *Ändring* |
|---|---|---|
| 5a. | Högtryckskvicksilverlampor (HPS) för allmänna belysningsändamål med<br>a) ***P ≤ 105 W som överstiger 16 mg Hg,***<br>b) ***105 W < P ≤ 155 W som överstiger 20 mg Hg,***<br>c) ***P > 155 W som överstiger 25 mg Hg.*** | 31.12.2025 |